



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 12/6/2018
Αριθμ. Πρωτ.: 426/69534

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Αλιευτική πολιτική»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 5909/14-5-2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Β. Κεγκέρογλου** και **Μ. Τζελέπης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Γενική Διεύθυνση Αλιείας) είναι αρμόδιο για τη θεσμοθέτηση ρυθμιστικών μέτρων που αφορούν στην άσκηση της αλιευτικής δραστηριότητας, με γνώμονα την ορθολογική διαχείριση των ιχθυαποθεμάτων, την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και την εξασφάλιση του εισοδήματος των αλιέων.

Η Ελλάδα, ως Κράτος-Μέλος της Ε.Ε., εφαρμόζει την Κοινή Αλιευτική Πολιτική για την προστασία και τη βιώσιμη εκμετάλλευση των ιχθυαποθεμάτων. Επίσης, είναι συμβαλλόμενο μέρος σε Περιφερειακές Οργανώσεις Διαχείρισης της Αλιείας (GFCM, ICCAT), μέσω της Ε.Ε., οι οποίες Οργανώσεις έχουν υιοθετήσει μέτρα για την προστασία υδρόβιων οργανισμών, που τα συμβαλλόμενα μέρη ενσωματώνουν στη νομοθεσία τους υποχρεωτικά. Η ICCAT ρυθμίζει θέματα αλιείας και διαχείρισης των μεγάλων πελαγικών ειδών, τόννου (*Thunnus thynnus*), ξιφία (*Xiphias gladius*) και μακρύπτερου τόννου (*Thunnus alalunga*), στη Μεσόγειο. Στις ρυθμίσεις αυτές περιλαμβάνονται και χρονικές απαγορεύσεις της αλιείας των ειδών, οι οποίες προέκυψαν μετά από επιστημονική τεκμηρίωση.

Στο πλαίσιο συμμόρφωσης με τις ενωσιακές διατάξεις, έχουν θεσπιστεί και τεθεί σε εφαρμογή μία σειρά διαχειριστικών σχεδίων, ως ακολούθως:

α) Σχέδιο Διαχείρισης για την αλιεία μικρών πελαγικών ειδών γαύρου (*Engraulis encrasicolus*) και σαρδέλας (*Sardina pilchardus*) που διενεργείται με το αλιευτικό εργαλείο γρι-γρι, σύμφωνα με την αριθμ. 9131.4/2/2012/2-5-2012 απόφαση της Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας «Εφαρμογή Καν (ΕΚ) 1967/2006 με την υιοθέτηση Σχεδίου Διαχείρισης αλιείας μικρών πελαγικών ειδών γαύρου (*Engraulis encrasicolus*) και σαρδέλας (*Sardina pilchardus*) που διενεργείται με το αλιευτικό εργαλείο γρι γρι» (Β' 1519/4-5-2012).

β) Σχέδιο Διαχείρισης για τη διενέργεια αλιείας με το αλιευτικό εργαλείο δίχτυ τράτας βυθού (μηχανότρατα), σύμφωνα με την αριθμ. 271/2576/9-1-2014 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σχέδιο Διαχείρισης για την διενέργεια αλιείας με το αλιευτικό εργαλείο δίχτυ τράτας βυθού (μηχανότρατα σύμφωνα με το β.δ. 666/66)» (Β' 58/16-1-2014).

γ) Σχέδιο Διαχείρισης στο πλαίσιο υποχρέωσης μείωσης των απορρίψεων για την αλιεία μικρών πελαγικών (γαύρου και σαρδέλας), σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1392/2014/20-10-2014 (Ε.Ε. L 370/21/30-12-2014), όπως αντικαταστάθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 2018/161 (Ε.Ε. L 30/1/2-2-2018).

δ) Σχέδιο Διαχείρισης στο πλαίσιο υποχρέωσης για τη μείωση των απορρίψεων βενθικών ειδών, για τα οποία εφαρμόζεται ελάχιστο μέγεθος (π.χ. είδη της Μεσογείου μπακαλιάρος, κουτσομούρα και γάμπαρη), σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 2017/86/20-10-2016 (Ε.Ε. L 14/4/18-01-2017).

ε) Σχέδιο Διαχείρισης για το αλιευτικό εργαλείο «γρίπος που σύρεται από σκάφος» ή «βιντζότρατα» (SB), για αλιεία μαρίδας και γόπας σε συγκεκριμένες περιοχές της ελληνικής επικράτειας, που θεσπίστηκε με την αριθμ. 6719/146097/29-12-2016 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση Σχεδίου Διαχείρισης για το αλιευτικό εργαλείο “γρίπος που σύρεται από σκάφος” ή “βιντζότρατα” (SB), για αλιεία μαρίδας (*Spicara smaris*) και γόπας (*Boops boops*) σε συγκεκριμένες περιοχές της ελληνικής επικράτειας» (Β'4348/30-12-2016), σε εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1967/2006 και κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 9, παράγραφος 2 του ν. 2732/1999 (Α'154).

Στα ως άνω Σχέδια Διαχείρισης τίθενται αυστηροί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας και ελέγχου των δραστηριοτήτων των δυναμικών αυτών εργαλείων.

Στο άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1967/2006 (Κανονισμός Μεσογείου), προβλέπεται ότι τα Κράτη-Μέλη παρέχουν στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με τον καθορισμό προστατευόμενων περιοχών αλιείας, καθώς και τα ενδεχόμενα μέτρα διαχείρισης που πρόκειται να εφαρμοσθούν σε αυτές, όταν η προστασία περιοχών γόνου, περιοχών αναπαραγωγής ή του θαλάσσιου οικοσυστήματος από τις επιβλαβείς επιπτώσεις της αλιείας επιβάλλει τη λήψη ειδικών μέτρων.

Η επιβολή επιπλέον διαχειριστικών μέτρων της αλιείας, τα οποία, πέραν της περιβαλλοντικής, έχουν σημαντική κοινωνική και οικονομική διάσταση, πρέπει να στηρίζεται σε έγκυρη επιστημονική τεκμηρίωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1380/2013 για την Κοινή Αλιευτική Πολιτική. Οι προτάσεις που υποβάλλονται, εξετάζονται σύμφωνα με τα παραπάνω.

Κατά την Υπουργική Διάσκεψη για την αλιεία στη Μεσόγειο, που διοργανώθηκε στο πλαίσιο της Προεδρίας της Ε.Ε. από τη Μάλτα, αποφασίστηκε να χαραχθεί μία νέα στρατηγική για τα επόμενα δέκα χρόνια, η οποία θα βασίζεται στη συνεργασία όλων των παράκτιων κρατών, με στόχο να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα των πόρων, με βάση τις βέλτιστες επιστημονικές γνωμοδοτήσεις και λαμβάνοντας υπόψη κοινωνικοοικονομικές πτυχές.

Η κοινή υπουργική δήλωση (MedFish4Ever Μάλτα 2017) για το μέλλον της αλιείας στη Μεσόγειο θέτει ως προτεραιότητα την ανάπτυξη της παράκτιας αλιείας στην περιοχή κατά τα επόμενα δέκα χρόνια, καθώς και την καταπολέμηση της Παράνομης Λαθραίας και Άναρχης αλιείας (ΠΛΑ), τη συλλογή δεδομένων, τις επιστημονικές συμβουλές και τα αξιόπιστα μέτρα διατήρησης.

Η Ε.Ε., σε συνεργασία με τα Κράτη-Μέλη, έχει ήδη συντάξει κείμενο περιφερειακού Σχεδίου Δράσης για την προστασία και την ενίσχυση της μικρής παράκτιας αλιείας, το οποίο προτίθεται να προτείνει για υιοθέτηση από την General Fisheries Commission for the Mediterranean (GFCM). Η υιοθέτηση ενός Σχεδίου Δράσης αυτού του περιεχομένου από το σύνολο των κρατών της Μεσογείου που είναι συμβαλλόμενα μέρη, είναι ιδιαίτερης σημασίας και θα ενεργοποιήσει, στη συνέχεια, δράσεις ενίσχυσης και προστασίας αυτού του τμήματος του στόλου.

Σημειώνεται ότι ο τομέας της Αλιείας υποστηρίζεται και από το ισχύον ενωσιακό πλαίσιο χρηματοδότησης δράσεων της Αλιείας: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ) 2014-2020. Αρμόδια Υπηρεσία για την υλοποίηση του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Αλιείας & Θάλασσας (ΕΥΔ Ε.Π. Αλιείας & Θάλασσας) της Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ).

Μέσω του ΕΤΘΑ και του ΕΠΑΛΘ 2014-2010 προβλέπονται και υλοποιούνται μέτρα, τα οποία στοχεύουν καταρχήν στην αειφορική διαχείριση της αλιείας, στη βελτίωση των υποδομών, στην ανταγωνιστικότητα των ελληνικών αλιευτικών προϊόντων, στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας τους μέσω εφαρμογής διαδικασιών πιστοποίησης, ικνηλασιμότητας, σήμανσης, στην ενημέρωση του καταναλωτή κ.λπ. Επίσης, προωθείται η δικτύωση των αλιευτικών φορέων, η ενίσχυση των συλλογικών Οργανώσεων Παραγωγών, καθώς και η εφαρμογή των κανόνων της Κοινής Οργάνωσης της Αγοράς.

Επισημαίνεται ότι μέτρο στήριξης της παράκτιας αλιείας και βελτίωσης του εισοδήματος των αλιέων που δραστηριοποιούνται στην αλιεία μικρής κλίμακας, αποτελεί και ο αλιευτικός τουρισμός, ο οποίος θεσμοθετήθηκε, για πρώτη φορά, με τις διατάξεις του ν. 4070/2012 (Α'82), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 40 του ν. 4179/2013 (Α' 175), στο πλαίσιο της ενίσχυσης της πολλαπλής δραστηριότητας στους τομείς της συλλεκτικής αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών, με την ανάπτυξη εναλλακτικών δραστηριοτήτων και της διαφοροποίησης της οικονομικής βάσης των νησιών και των παράκτιων περιοχών βάσει ποιοτικών κριτηρίων συμβατών με τις τοπικές παραδόσεις.

Με την αριθμ. 414/2354/12-1-2015 απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Τουρισμού, Ναυτιλίας και Αιγαίου καθορίζονται οι «Προϋποθέσεις, όροι και διαδικασία για τη διενέργεια αλιευτικού τουρισμού από επαγγελματίες αλιείς» (Β' 97/20-1-2015, οι οποίοι είναι κάτοχοι επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών και επιθυμούν να ασκήσουν αλιευτικό τουρισμό παράλληλα με τις επαγγελματικές αλιευτικές τους δραστηριότητες.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας, έχουν θεσπισθεί και εφαρμόζονται, επί σειρά ετών, πληθώρα τεχνικών μέτρων διαχείρισης της αλιείας, που περιλαμβάνουν τοπικές και χρονικές απαγορεύσεις σε όλη την ελληνική επικράτεια για τα δυναμικά εργαλεία (μηχανότρατα, γρι-γρι, βιντζότρατα), με σκοπό την προστασία και τη βιώσιμη διαχείριση των ιχθυοπληθυσμών και των ευαίσθητων οικοσυστημάτων.

Παράλληλα, η ισχύουσα εθνική νομοθεσία συμπληρώνεται συνεχώς.

Συγκεκριμένα, σημειώνεται ότι πρόσφατα, με το π.δ. 24/2018 (Α'51), θεσπίστηκε απαγόρευση της αλιείας σε περιοχή νότια της Θάσσης, όπου έχει εντοπιστεί νηπιότροφείο μπακαλιάρου (*Merluccius merluccius*), για την προστασία νεαρών ατόμων του είδους.

Επίσης, βρίσκεται σε διαδικασία δημοσίευσης στην εφημερίδα της κυβέρνησης π.δ. για τη ρύθμιση της αλιείας και της εμπορίας ειδών ολοθουρίων του γένους *Holothuria* spp, όπου ρυθμίζεται και η αλιεία τους για ανθρώπινη κατανάλωση.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι το ΥΠΑΑΤ (αρμόδια η Γενική Διεύθυνση Αλιείας) επεξεργάζεται νέο θεσμικό πλαίσιο για την αλιεία, ιδίως στον επανακαθορισμό της επαγγελματικότητας των αλιέων και της ερασιτεχνικής αλιείας, προκειμένου αφενός να είναι πιο σαφείς οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης αλιευτικών αδειών και αφετέρου να καταγράφεται πληρέστερα η αλιευτική δραστηριότητα, επαγγελματική και ερασιτεχνική.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι, από το 2007, ισχύουν μέτρα προστασίας (περιβαλλοντικού χαρακτήρα) για περιοχές εντός Δικτύου NATURA 2000, σύμφωνα με την αριθμ. 167378/14-5-2007 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ορισμός θαλάσσιων περιοχών με λιβάδια Ποσειδωνίας (*Posidonia oceanica*), στις οποίες απαγορεύεται η αλιεία» (Δ' 241/4-6-2007) και διόρθωση σφάλματος (Δ'392/24-8-2007). Πρόσφατα, στο πλαίσιο του Κανονισμού της Μεσογείου, ολοκληρώθηκε σε επίπεδο επικράτειας η χαρτογράφηση των βυθών που περιλαμβάνουν λιβάδια κυρίως από Ποσειδωνία (*Posidonia oceanica*) και άλλα φανερόγαμα και εκδόθηκε η αριθμ. 2442/51879/28-4-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός θαλάσσιων περιοχών, εκτός Δικτύου NATURA 2000, με βλάστηση ιδίως από Ποσειδωνία (*Posidonia oceanica*) στις οποίες απαγορεύεται η αλιεία με συγκεκριμένα εργαλεία» (Δ'118/17-5-2016). Στη συνέχεια, έγινε ο καθορισμός των θαλάσσιων περιοχών, εκτός Δικτύου NATURA 2000, με βλάστηση ιδίως από Ποσειδωνία (*Posidonia oceanica*), στις οποίες απαγορεύεται η αλιεία με συγκεκριμένα εργαλεία.

Τέλος, σημειώνεται ότι το ΕΠΑΛΘ 2014-2020, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις δράσεις που προβλέπονται στο ΕΤΘΑ [Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 508/2014] στηρίζει και τη συλλογή αλιευτικών δεδομένων (άρθρο 77). Συγκεκριμένα, με την αριθμ. 1617/09-12-2016 Απόφαση, έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα η πράξη «Εκπόνηση Εθνικού Προγράμματος συλλογής αλιευτικών δεδομένων στο πλαίσιο Ενωσιακών και Εθνικών απαιτήσεων», με συνολική Δημόσια Δαπάνη 19.177.775 €, γεγονός που διασφαλίζει την απρόσκοπτη χρηματοδότηση της υλοποίησής της.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Β. Κεγκέρογλου
3. Βουλευτή κ. Μ. Τζελέπη